

Bu testte 80 çözüm vardır.

1. Sadece teknik bir disiplin veya fen bilimi değildir" ifadesi, mimarlığın sanat yönünü vurgular. Sanatın felsefeyle doğrudan ilişkili olması da bu boşluğu destekler. Mimarlığın bir toplumun estetik, etik anlayışını ve dünya görüşünü en belirgin biçimde yansıtması anlamca en uygun tamamlamadır.

Cevap: C

2. Sıralamamız: VI – IV – II – I – V – III
Edebiyatçılar, yapıtlarında yaratıcılıklarını / konuşurmanın yanı sıra, entelektüel kimseler / olarak alanlarıyla ilgili eleştirel ve / öznel görüşlerini ve yaratıcılık konusunda / kendilerine yöneltilen soruları da zaman zaman / yazdıkları denemelerde dile getirmişlerdir.

Cevap: A

3. V cümlede bir öneri yoktur, sadece geliştirilen varsayımlardan biri örnek olarak açıklanmıştır.

Cevap: E

4. Anlatıcı, küçük yaşta Ömer Seyfettin okuduğu için kendini şanslı hissediyor. Onun dil anlayışını sonraki okumalarda ölçüt almış. Öykülerdeki konular belleğinde canlı kalmış. Zor kararlarında ona yol göstermiş. Öykülerden ahlaki ve düşünsel dersler çıkarmış (minnet, yalancılık, vicdan). Anlatıcı sadece dil zevki kazandığını değil hayata bakışının ve karar verme biçiminin kökten etkilendiğini vurguluyor. Bu düşünceleri en kapsamlı ifade eden seçenek E seçeneğidir.

Cevap: E

5. Metinde "ben" sözcüğü geçiyor gibi görünse de bu, anlatımın tamamına egemen bir birinci kişi anlatımı değildir. Bu yüzden D seçeneği söylenemez.

"Kapı sizi ele verir" mecazdır, kişileştirme kabul edilebilir.

"... rehber ihtiyacı mı olur?" sözde soru cümlesi olarak kabul edilir.

Parçanın genelinde betimle var ve parçada konuşma havası hakimdir.

Cevap: D

6. Parçada ana fikir şudur: Küresel ısınma, canlı türlerini ve ekosistemleri tehdit ediyor. Bu türleri ve alanları korumak maliyetli ve sürekli bir çaba gerektiriyor. Araştırmalar, koruma alanlarının genişletilmesi gerektiğini ve maliyetin artacağını gösteriyor. Buna göre:

A seçeneği yanlış çünkü parçada sadece bilinçlendirmek yeterli demiyor, aksine çok yönlü çaba gerektiği vurgulanıyor.

C seçeneği yanlış çünkü üniversitelerden söz edilmiyor.

D seçeneği yanlış çünkü alternatif yaşam alanlarından bahsedilmiyor.

E seçeneği yanlış çünkü araştırmaların "yetersiz kaynaklar üzerine" olduğu belirtilmiyor; tam tersine koruma alanlarının artırılması gerekiyor.

B seçeneği doğru çünkü parça, korumanın sürekli ve gelecekte de insanın uğraşı olacağını ima ediyor.

Cevap: B

7. Parçada şunlar vurgulanıyor:

Ressam: Sadece kendi zevkine göre eser yaratabilir, satış yapmayabilir, gelecek kuşakların takdirine bırakabilir, yani tam özgürdür.

Mimar: Yalnızca kendi zevkine göre hareket edemez, işi sipariş verenin rızasına bağlıdır, yani özgürlüğü sınırlıdır.

Mimarlık tarihi: mimarlık dili + himaye edenin iradesi bileşkesiyle şekillenir.

Bu bilgiler ışığında D seçeneği "Ressam, kendi kontrolü sayesinde mimardan daha özgürdür." yargısı çıkarılabilir.

Cevap: D

8. Parçada vurgulanan noktalar: Okyanusların asidik hale gelmesi (pH düşüşü) gözlemleniyor. Uzmanlar, asidik okyanus suyunun balıkların tehlikelere tepki verme yetisini bozduğunu belirtiyor. Örnek olarak, genç palyaço balıkları ses çıkaran hoparlöre karşı kayıtsız davranıyor, yani savunma refleksi etkilenmiş. Bu bilgiler ışığında metin tam olarak C seçeneğinde geçen ifadeyi destekliyor: "asit oranı arttığında balıkların ses algılama ve savunma refleksleri etkileniyor."

Cevap: C

9. Parçada vurgulanan düşünceler şunlardır. Yaşlılık artık fiziksel güçsüzlük veya hayattan kopma anlamına gelmiyor. İnsanlar farklı biçimlerde, uzun ve aktif yaşlılık dönemi yaşıyor. Bu nedenle yaşlılık dar kalıplar içinde değerlendirilmemeli, farklı gruplar ve yaşam biçimleri göz önünde bulundurulmalı. Gerontoloji, bu farklı yaşlı gruplarının taleplerini anlamak ve yaşam koşullarını iyileştirmek için var. Bu düşünceler ele alındığında ve parçadaki “çok dar kalıplar içinde düşünmemeye özen göstermemiz gerekiyor” ifadesi göz önünde bulundurulduğunda A seçeneği parçayla birebir örtüşüyor.

Parçadaki “çok dar kalıplar içinde düşünmemeye özen göstermemiz gerekiyor” ifadesiyle birebir örtüşüyor.

Cevap: A

10. Parçada şu vurgulanıyor:

Fen bilimlerinde anlatım önemli, olayları dıştan gözlemleyip kurallara bağlamak.

Sosyal bilimlerde anlama önemli, olayın özelliklerini ve kişiler için anlamını içten kavramak gerekir.

Örnek: İslamiyet hakkında bilgisi olmayan bir kişi, cuma günü karar verildiğini gözlemleyebilir ama nedenini anlayamaz. Kısacası parçada, sosyal olayların sadece gözlemlenmesiyle anlaşılamayacağı, kültürel ve tarihsel bilgi ile içten kavramanın gerektiği vurgulanıyor.

Cevap: D

11. Parçada İslamiyet hakkında bilgisi olmayan ve ülkemizi tanımayan bir kişinin, cuma günü karar verildiğini gözlemleyebileceği ancak nedenini anlayamayacağı belirtiliyor. Bu örnek, fen bilimlerinde “anlatım” ön plandayken, sosyal bilimlerde “anlama”nın neden önemli olduğunu göstermek için yani anlama ile anlatım arasındaki farkı vurgulamak için verilmiş.

Cevap: B

12 - 15. soruların çözümleri

Verilenleri bir tabloda gösterelim:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Merve	Okan	Umut	Tarkan	Yaşar	Pelin	Sıla	Niran	Rasim
Bursa	Çanakkale	Ankara	Bursa	Bursa	Ankara	Çanakkale	Bursa	Ankara veya Çanakkale

Not: ↔ çift yönlü ok işareti belirtilen unsurların kendi aralarında yer değiştirebildiğini belirtmektedir.

12. Pelin ve Umut kendi aralarında yer değiştirebildiği için bu kişilerin sıraları kesin olarak bilinmemektedir. Ancak Niran kesinlikle 8. sıradadır.

Cevap: A

13. Yaşar kesinlikle 5. sıradayken, Niran kesinlikle 8. sıradadır. Dolayısıyla bu kişiler art arda sahneye çıkmış olamaz.

Cevap: E

14. Okan 2. sıradadır ya da Sıla ile yer değiştirir, 7. sırada olabilir. Dolayısıyla ister 2. sırada, ister 7. sırada olsun her iki durumda da Niran, Okan'dan sonra sahneye çıkmaktadır.

Cevap: C

15. Verilen koşullara göre tablomuz şu şekilde olur:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Merve	Okan	Umut	Tarkan	Yaşar	Pelin	Sıla	Niran	Rasim
Bursa	Çanakkale	Ankara	Bursa	Bursa	Ankara	Çanakkale	Bursa	Ankara

Buna göre C seçeneğinde belirtilen “Sahneye üçüncü sırada Pelin çıkmıştır.” ifadesi kesinlikle yanlıştır.

Cevap: C

16.

$$\left(\frac{5,6}{0,7} \cdot \frac{0,25}{0,2}\right) + \frac{0,15}{0,01} = \frac{8}{1} \cdot \frac{5}{4} + \frac{15}{1}$$

$$= 8 \cdot \frac{5}{4} + 15 = 10 + 15 = 25$$

Cevap: E

17.

$$\frac{4^5 \cdot 9^6 - 4^6 \cdot 9^5}{3 \cdot 6^9 + 2 \cdot 6^{10}} = \frac{4^5 \cdot 9^5 \cdot (9-4)}{6^9 (3+2 \cdot 6)} = \frac{2^{10} \cdot 3^{10} \cdot 5}{2^9 \cdot 3^9 \cdot 15}$$

$$\frac{2^{10} \cdot 3^{10} \cdot 5}{2^9 \cdot 3^{10} \cdot 5} = \frac{2^{10}}{2^9} = 2^{10-9} = 2^1$$

Cevap: D

18.

$$\frac{\sqrt{98} - \sqrt{147}}{\sqrt{28}} \cdot \frac{\sqrt{112}}{\sqrt{200} - 2\sqrt{75}}$$

$$\frac{7\sqrt{2} - 7\sqrt{3}}{2\sqrt{7}} \cdot \frac{4\sqrt{7}}{10\sqrt{2} - 10\sqrt{3}}$$

$$= 7(\sqrt{2} - \sqrt{3}) \cdot \frac{2}{10(\sqrt{2} - \sqrt{3})}$$

$$= \frac{7 \cdot 2}{10} = \frac{7}{5}$$

Cevap: A

19.

$$\begin{array}{ccc} B4A & BA8 & 2BA \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 3 \text{ ile} & 4 \text{ ile} & 5 \text{ ile} \end{array}$$

(A = 0 ya da A = 5) olabilir. Bu durumda B58 4 ile bölünemediğinden A = 5 olamaz. B08 4 ile bölündüğü için A = 0'dır.

B4A 3 ile tam bölünüyorsa; (A = 0)

$$B + 0 + 4 = 3K$$

2 ve 8 rakamları daha önce kullanıldığı için B = 5 olmalı

5

$$A + B = 0 + 5 = 5$$

ø

Cevap: B

20.

• Tek çift sorularında tek katsayıyı silelim, çift katsayının tamamını silelim.

$$x^2 + 4y + 7z \Rightarrow x + z = \text{tek}$$

$$\begin{array}{cc} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{array}$$

$$4x + 3y + z \Rightarrow y + z = \text{çift}$$

$$\begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{array}$$

I ve III öncüller 2 durumda da tektir.

Cevap: D

21.

$$\begin{array}{r} M \cdot N = 882 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 2.3.7 \quad 3.7 \\ 42 \quad 21 \end{array} \quad \begin{array}{r} 882 \mid 2 \\ 441 \mid 3 \\ 147 \mid 3 \\ 49 \mid 7 \\ 7 \mid 7 \\ 1 \mid \end{array}$$

$$M + N = 42 + 21 = 63$$

Cevap: C

22.

$$-14 \quad -14 \quad -14$$

$$4 < 5x + 14 < 29$$

$$\frac{-10}{5} < \frac{5x}{5} < \frac{15}{5}$$

$$-2 / -2 < x < 3$$

$$4 > -2x > -6$$

$$+2 \quad +2 \quad +2$$

$$6 < \underline{-2x} > -4$$

$$5, 4, 3, 2, 1, 0, -1, -2, -3$$

x değerlerinin toplamı 9'dur.

Cevap: C

23. Toplar = $7x$
 $7x \cdot \frac{2}{7} = 2x$ beyaz
 5x siyah

Siyah	Beyaz	Toplam
5x	2x	7x
+20		+20
	2x	$(7x+20) \cdot \frac{1}{4}$
		$8x = 7x + 20$
		$x = 20$
Son durum = $7x + 20 = 160$		
		↓
		20

Cevap: E

24. 10 hafta sonu tatili olacaksa bu ayın 1. günü cumartesi olmalıdır.

Pt.	Salı	Çrş.	Prş.	Cu.	Ct.	Pzr.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Görüldüğü gibi bu ayda 13 gün tatil günü vardır.

Cevap: D

25. Mert Can
 Toplam: 100x 100y
 Harcadıkları: 20x 30y

%40 daha fazla

$$20x = 30y \cdot \frac{140}{100}$$

$$20x = 3y \cdot \frac{14}{7}$$

$$10x = 21y$$

$$x = 21k$$

$$y = 10k$$

$100x + 100y = 6200$ (Toplam para) x ve y'i yerine koyalım.

$$\Rightarrow 100 \cdot 21k + 100 \cdot 10k = 6200$$

$$31k = 62$$

$$k = 2$$

Mert

$$100x = 100 \cdot 21 \cdot k = 4200$$

Cevap: B

26. Önce Mert'e 6 dosyadan 1 dosya verilir: $\binom{6}{1} = 6$

Sonra kalan 5 dosyadan Can'a 2 dosya verilir:

$$\binom{5}{2} = 10$$

Geriye kalan 3 dosya zaten Güler'e kalır.

Dolayısıyla toplam dağıtım sayısı: 60

$$\text{Olasılık} = \frac{\text{istenilen}}{\text{Tüm durum}} = \frac{1}{60}$$

Cevap: B

27.

$$\textcircled{AB} = AB + A - B$$

$$\frac{16 + 1 - 6}{\textcircled{22}} = \frac{37 + 3 - 7}{22 + 2 - 2} = \frac{11 + 33}{22} = \frac{44}{22} = 2$$

Cevap: A

28.

$$\textcircled{AB} = AB + A - B \quad \textcircled{AB} + \textcircled{BA} = \textcircled{66}$$

$$AB + A - B + BA + B - A = 66 + 6 - 6$$

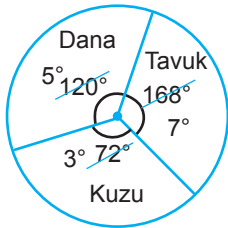
$$AB + BA = 66 \text{ (Çözümlerse)}$$

$$10A + B + 10B + A = 66$$

$$11A + 11B = 66 \Rightarrow 11(A + B) = 66 \quad \boxed{A + B = 6}$$

Cevap: C

29.

Haziran (15x)

$$5x \cdot 35\text{₺} + 3x \cdot 40\text{₺} + 7x \cdot 20\text{₺} = 8700\text{₺}$$

$$175x + 120x + 140x = 8700$$

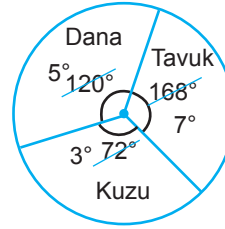
$$435x = 8700$$

$$x = 20$$

$$15x = 15 \cdot 20 = 300 \text{ kg satılmıştır.}$$

Cevap: A

30.

Haziran (15x)

Temmuz(8y)

$$\begin{aligned} \overline{5x} &= 3y \\ x &= 3k \\ y &= 5k \end{aligned}$$

Haziran Tavuk

$$7x$$

Temmuz Tavuk

$$= 3y \cdot \frac{A}{100} \quad \text{x ve y'yi}$$

yerine koyarsak

$$7 \cdot 3k$$

$$= 3 \cdot 5k \cdot \frac{A}{100}$$

$$\boxed{140 = A}$$

Cevap: C

31. Türk-İslam devletleri İslamiyet'i kabul ettikten sonra halifelik, hutbe, menşur, vezirlik gibi İslam siyaset geleneğine ait kurum ve uygulamaları benimsemişlerdir. Buna karşılık bazı eski Türk devlet geleneği unsurları da varlığını sürdürmüştür. Cihan hâkimiyeti düşüncesi, eski Türk devlet geleneğinde yer alan "dünya hâkimiyeti" idealidir. Gök Tanrı tarafından hükümdara kut verilmesi ve bütün dünyaya düzen verme görevi yüklenmesi anlayışına dayanır. Bu düşüncenin Türk-İslam devletlerinde de sürmesi, Orta Asya kökenli siyasal anlayışın devam ettiğini gösterir.

Diğer seçenekler İslam siyaset geleneğine aittir: sultan ünvanı İslam dünyasında kullanılan bir hükümdarlık ünvanıdır; vezirlik Abbasi yönetiminden alınmıştır; hutbe hükümdar adına okunarak İslami meşruiyet sağlar; halifeden menşur almak da İslami aleminde siyasî meşruiyet uygulamasıdır.

Cevap: B

32. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda kalıcı hâkimiyet kurabilmesi için uyguladığı "şenlendirme (iskân)" politikası, fethedilen topraklara Türk ve Müslüman nüfus yerleştirilmesini ve bu bölgelerde Türk-İslam kültürünün yerleşmesini amaçlamıştır. Bu süreçte özellikle Anadolu'dan Rumeli'ye yapılan zorunlu veya teşvikli nüfus nakilleri (sürgünler) ile derviş ve şeyhlerin öncülüğünde kurulan zaviyeler önemli rol oynamıştır. Sürgünler, Anadolu'daki Türkmen ve Müslüman nüfusun Balkanlara yerleştirilmesiyle hem bölgenin Türkleşmesini hem de İslamlaşmasını sağlamıştır. Dervişler ise fetih bölgelerinde tekke ve zaviye kurarak dinî-kültürel hayatın oluşmasına öncülük etmiş, halk üzerinde etkili olarak Türk-İslam kimliğinin yayılmasına katkıda bulunmuştur.

Celaliler ise 16 - 17. yüzyıllarda Anadolu'da ortaya çıkan isyancı gruplardır; Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'ndeki Balkan iskânı ve şenlendirme faaliyetleriyle ilgili değildir.

Cevap: D

33. 18. yüzyılda Osmanlı Devleti artan mali krizler ve savaş giderleri karşısında yeni gelir kaynakları bulmak zorunda kalmıştır. Bu dönemde devlet, bazı vergi gelirlerini yıllık paylara (hisse senedi benzeri paylar) bölerek bu payları peşin para karşılığında kişilere satmış, karşılığında da o kişilere her yıl belirli bir gelir ödemeyi taahhüt etmiştir. Böylece devlet, halktan borç almış; yani iç borçlanma yoluna gitmiştir. Bu sisteme "esham" adı verilmiştir. Esham, Osmanlı'da modern devlet iç borçlanmasının ilk örneklerinden kabul edilir.

İltizam, vergi toplama hakkının mültezime ihale edilmesidir; **malikâne**, iltizamın ömür boyu verilmiş şeklidir; **dirlilik**, toprak gelirinin hizmet karşılığı tahsisidir; **emanet** ise mukataa topraklarda stratejik bölgelerin vergisinin devlet memuru tarafından toplanmasıdır.

Cevap: E

34. 1878 Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti, 93 Harbi sonrasında Balkanlardaki bazı toprak ve nüfus kayıplarını resmen kabul etmek zorunda kalmıştır. Bu antlaşmayla Romanya, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlıkları uluslararası alanda tanınmıştır. Bu nedenle Berlin Antlaşması'nın sonucu olarak Romanya'nın bağımsızlığını kazanması doğru eşleş-tirmedir.

Diğer seçenekler yanlıştır.

1856 Paris Antlaşması Sırbistan'ın özerkliğini kurmamış, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü Avrupa devletlerinin garantisine almıştır; Sırbistan'ın özerkliği daha önceki 1829 Edirne Antlaşması ile ilgilidir.

1909'daki 31 Mart Olayı, II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesine yol açmıştır; Bosna-Hersek'in Avusturya tarafından ilhakı ise 1908'dedir.

1913 Babıali Baskını, İttihat ve Terakki'nin yönetimi ele geçirmesiyle ilgilidir; II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi 31 Mart Vakası'nın sonucunda 1909 yılındadır.

1912 Uşi Antlaşması ise Trablusgarp Savaşı sonunda Osmanlı'nın Trablusgarp ve Bingazi'yi İtalya'ya bırakmasıyla ilgilidir; Mısır'la ilgili değildir.

Cevap: D

35. 1926 Kabotaj Kanunu ile Türkiye, kendi karasuları ve limanları arasındaki deniz taşımacılığı hakkını yalnızca Türk bayraklı gemilere vererek Osmanlı döneminde yabancıların elinde bulunan kıyı taşımacılığı ayrıcalıklarını sona erdirmiş ve Türk denizciliğini koruyup geliştirmeye yönelik bir adım olmuştur. Bu durumun ülkedeki tersane sayısının artmasına yol açması beklenebilir; çünkü taşımacılık hakkının Türklere geçmesi, yerli gemi yapımı ve bakımına olan ihtiyacı artırır. Aynı şekilde Türk denizcilik sektörünün gelişmesi de doğrudan beklenen bir sonuçtur; kanun zaten bu amacı taşımaktadır.

Ancak yabancı sermayenin ülkeye girişinin yasaklanması Kabotaj Kanunu'nun da hatta genel ekonomi uygulamalarında da söz konusu değildir. Bağımsızlığa saygı duyan yabancı yatırımlara Türkiye'nin kapısı açıktır.

Cevap: C

36. 1950'lerin sonlarına doğru Demokrat Parti iktidarı, muhalefet partilerinin (özellikle CHP öncülüğünde) "Güç Birliği" adıyla ortak hareket etmesine karşılık toplumda kendi tabanını güçlendirecek bir karşı örgütlenme oluşturmak istemiştir. Adnan Menderes'in çağrısıyla 1959'da kurulan Vatan Cephesi, DP'ye destek veren vatandaşların köy, kasaba ve mahalle düzeyinde örgütlenmesini amaçlayan bir kitle hareketi olarak ortaya çıkmıştır. Vatan Cephesi'ne katılanların isimleri devlet radyosunda okunmuş, böylece hem DP'ye bağlılık gösterisi yapılmış hem de muhalefete karşı toplumsal bir cephe oluşturulmak istenmiştir. Bu nedenle soruda belirtilen, DP dışında halkın muhalefete karşı örgütlenmesini hedefleyen oluşum **Vatan Cephesi**'dir.

Bahar Taarruzu askerî genel bir kavramdır; Kıbrıs Türk'tür Cemiyeti Kıbrıs meselesiyle ilgilidir; Beyaz İhtilal DP'nin 1950'de iktidara gelişine verilen addır; Güç Birliği Cephesi ise muhalefetin iş birliğidir.

Cevap: C

37. A) Güneş ışınlarının düşme açısı kuzeye doğru büyür.
- Türkiye'de güneyden kuzeye gidildikçe Güneş ışınlarının düşme açısı büyümeyi küçülür. Çünkü enlem kuzeye doğru arttıkça Güneş ışınları daha eğik gelir. Bu yüzden bu ifade yanlıştır.
- B) Bitki örtüsünde değişiklikler olur.
- Akdeniz'den Karadeniz'e gidildikçe maki, orman, çayır gibi bitki örtüsü değişir.
- C) Akdeniz'e göre Karadeniz'in tuzluluk oranı azalır.
- Karadeniz'de yağış ve akarsu beslenmesi fazla olduğu için tuzluluk daha düşüktür.
- D) Toprak çeşidi değişir.
- İklim ve bitki örtüsüne bağlı olarak toprak tipleri farklılaşır.
- E) Konutların yapı malzemelerinde değişiklik gözlemlenir.
- İklim ve doğal çevreye bağlı olarak ahşap, taş, beton gibi yapı malzemeleri değişir.

Cevap: A

38. Jips (alçı taşı) karstı, özellikle yarı kurak-karasal iklim koşullarında ve jipsli (alçıtaşı) kayaçların yaygın olduğu alanlarda gelişir. Türkiye'de jips karstının en yaygın olduğu alanlar özellikle Sivas, Erzincan çevresidir.

Haritadaki III numaralı alan, bu jipsli formasyonların yaygın olduğu İç Anadolu kesimini temsil eder. Bu nedenle obruklar, düdenler, küçük lapyalar ve jips karstına özgü çöküntüler burada daha yaygındır. Batı Akdeniz'de karst gelişmiştir.

Cevap: C

39. Deniz ve kara meltemleri, günlük (gündüz–gece) sıcaklık farklarına bağlı olarak oluşan yerel rüzgârlardır. Gündüz, kara daha çabuk ısınır. Karada alçak basınç, denizde yüksek basınç oluşur. Rüzgâr denizden karaya eser (deniz meltemi). Gece, kara daha çabuk soğur. Karada yüksek basınç, denizde alçak basınç oluşur. Rüzgâr karadan denize eser (kara meltemi).
- A) **Yıllık sıcaklık farkları:** Mevsimlik rüzgârlarla ilgilidir.
- C) **Basra Alçak Basıncı:** Yaz muson benzeri, bölgesel etkilidir.
- D) **Sibirya Yüksek Basıncı:** Kışın etkili olan geniş ölçekli bir basınç merkezidir.
- E) **Muson rüzgârları:** Mevsimlik ve geniş alanlıdır; meltemlerle ilgisi yoktur.

Cevap: B

40. Yıldız (Istranca) Dağları'nın Karadeniz kıyıları, engebeli arazi olması ve ulaşımın zor olması nedeniyle nüfus yoğunluğunun en az olduğu kesimdir.
- A) **Samsun kıyı kesimi:** Bafra ve Çarşamba deltaları sayesinde geniş tarım alanları ve liman işlevi vardır.
- B) **Ordu - Giresun çevresi:** Fındık tarımı ve kıyı yerleşmeleri nüfusu artırır.
- C) **İstanbul Boğazı'nın Karadeniz'e açılan kesimi:** İstanbul metropolünün etkisiyle çok yoğundur.
- E) **Ereğli - Zonguldak çevresi:** Madencilik ve sanayi (taşkömürü) nüfus çekmiştir.

Cevap: D

41. Buğday, Türkiye'de daha çok geniş, düz, yarı kurak ve karasal iklimin etkili olduğu alanlarda yetiştirilir.
- A) Cihanbeyli Platosu (İç Anadolu)
- Türkiye'nin en önemli buğday üretim alanlarından biridir.
- B) Ergene Havzası (Trakya)
- Verimli topraklar ve uygun iklim sayesinde buğday tarımı yaygındır.
- C) Harran Ovası (Güneydoğu Anadolu):
- Türkiye'nin en önemli buğday üretim alanlarından biridir.
- D) Gediz Ovası (Ege):
- Buğday tarımı yapılır; ancak pamuk, üzüm gibi ürünler de önemlidir.
- E) Taşeli Platosu (Akdeniz):
- Engebeli, karstik yapı, toprakların sığ olması ve tarım alanlarının darlığı nedeniyle buğday üretimi yaygın değildir.

Cevap: E

42. Türkiye - İran kara sınırının büyük bir bölümü su bölümü çizgisi (havza ayırım çizgisi) boyunca uzanır.
- Doğu Anadolu'daki yüksek dağ sıraları üzerinde geçen bu sınır, akarsuların farklı havzalara yöneldiği doğal bir ayırıcı hat niteliğindedir.
- A) **Yunanistan:** Sınırın önemli kısmı Meriç Nehri boyunca geçer (akarsu sınırı).
- B) **Suriye:** Büyük ölçüde yapay (jeopolitik) sınırdır, doğal çizgiye dayanmaz.
- C) **Gürcistan:** Yer yer dağlık alanlar olsa da sınırın büyük kısmı su bölümü çizgisi değildir.
- D) **Ermenistan:** Sınırın önemli bir bölümü Aras Nehri ile belirlenmiştir.

Cevap: E

43. “Ekonomi, yetiştireceği insanın biçimini belirlerken eğitimin taleplerini göz önünde bulundurur.” ifadesi yanlıştır. İnsanı yetiştiren alan ekonomi değil eğitimidir. Eğitim insan yetiştirirken ekonominin taleplerini göz önünde bulundurur. “Ekonominin eğitimin gelişimi üzerindeki etkisi çok güçlüyken tersi de doğrudur.” ifadesi doğrudur. Ekonomik koşulların olumlu olması eğitimin de gelişmesine katkı sağlayacaktır. Eğitim geliştikçe ekonomi de büyüyecek ve kalkınma da artacaktır. “Eğitilmiş insan, daha az emek, daha az zaman harcar ve daha kaliteli mal ve hizmet üretir.” seçeneği de doğrudur. Eğitim düzeyi yüksek insan gücü ile eğitim düzeyi düşük insan gücü arasında üretkenlik açısından fark vardır. Eğitim düzeyi yüksek insan gücü daha üretkendir. İster sanayi, ister tarım isterse hizmetler sektörü olsun eğitilmiş insan daha verimli çalışır. Ancak eğitilmiş insan daha az emek, daha az zaman harcar, buna karşılık daha çok ve daha kaliteli mal ve hizmet üretir. “Nitelikli bir eğitimin ekonomik gelişime ve kalkınmaya doğrudan etkisi vardır.” ifadesi de doğrudur. Bir toplumdaki eğitim düzeyinin yükselmesi, emeğin niteliğini artırarak üretim kapasitesinin de yükselmesini sağlar. “Ekonomi, insana ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bilgi ve beceriler kazandırarak onu nitelikli bir üretici ve bilinçli bir tüketici haline getirmeye çalışır.” ifadesi de doğrudur. Bireyler; ekonomik davranışları etkili bir biçimde sergileyen iyi birer üretici ve tüketici olabilme becerisini, tutumlu davranmayı, gelecekte uzmanlaşacakları mesleklerin gerektirdiği bilgi birikimini eğitim kurumunda kazanmaktadırlar.

Cevap: A

44. Gökay Öğretmen’in düşünceleri esaslı eğitim felsefesi akımına uygundur. Esaslılığa göre öğretmen alanında uzman kişidir ve öğrenci öğretmenden öğrenmektedir. Öğrenci merkezli eğitim anlayışına karşı çıkan esaslılar, eğitimin doğasında çok sıkı bir çalışmanın olduğunu ve gerektiğinde öğretmenin cezaya başvurabilmesi gerekliliğini vurgulamaktadır. Esaslılara göre eğitimde kullanılacak yöntemler geleneksel olmalıdır. Öğretmenin aktifliğinde, düz anlatım yöntemi ile öğrenciler konuları ezberlemelidir.

Cevap: E

45. Bireyin yaşam boyu öğrenmesinde etkili olan belirli unsurlar vardır. Süreklilik, yaratıcılık, kendi kendine öğrenme olarak adlandırılabilir bu unsurlar yaşam boyu öğrenme yaklaşımının da temel öğelerini oluşturur. Bu unsurlar şu şekilde açıklanabilir: Süreklilik; öğrenme bireyin yaşamının ilk anından son anına kadar devam eden bir süreçtir. Yaratıcılık; bireylerin değişimlere ve gelişimlere uyum sağlayabilmesi için kendi potansiyellerini fark etmeleri ve yaratıcılıklarını geliştirmeleri gerekmektedir. Kendi kendine öğrenme; birey kendi öğrenmelerini kontrol edebilmeli ve öğrenme faaliyetlerini yönlendirebilmelidir. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımı bireyin kendini geliştirmesi, değişimlere ayak uydurması, öğrenme merakını gidermesi ve diğer bir deyişle kendisine yatırım yapması gerektiği anlayışını esas almaktadır. Bu doğrultuda bireye öğrenmeyi öğrenme becerisi kazandırılarak her mekân ve her zamanda öğrenebilmesine hizmet edilmesi gerekir.

Cevap: D

46. Programlı öğretim, içeriğin öğrenilebilecek küçük birimlere ayrılarak belirli bir sıra ile öğrenciye sunulmasını, süreçte ortaya çıkan öğrenme eksiklerinin anında giderilmesini ve öğrenme gerçekleştiği yeni bir öğrenme birimine geçilmesini temel alır. Bu model, öğretimin bireyselleştirilmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Öğrencilerin bireysel hızına uygun şekilde öğrenme materyalleri hazırlanır ve bu materyallerle çalışarak uygun şekilde öğrenmeler gerçekleştirilmeleri sağlanır. Öğrenme birimleri arasında sürekli izleme testleri uygulanarak hatalar anında giderilir ve öğrenciler bu öğrenme birimlerinde bireysel hızlarına göre ilerler. Bu modelin ilkeleri küçük adımlar ilkesi, kademeli ilerleme, etkin katılım, bireysel hız, anında dönüt düzeltme ve başarıdır.

Cevap: A

47. Proje, öğrencilerinin etkin olmasına dayanan, bireysel ya da grupla öğrenmeye imkân veren bir yöntemdir. Bu yöntem kapsamında öğrenciler ilgileri doğrultusunda belirledikleri bir konu hakkında araştırma yapmak için planlama yaparlar, incelerler, araştırırlar, uygularlar ve değerlendirirler. Proje yöntemi, öğrencilerin okul ile gerçek hayat arasında bağ kurmalarına da yardımcı olur. Öğrenciler proje çalışmasında belirlenen konunun kapsamı içinde her türlü etkinliği bağımsız olarak gerçekleştirebilirler. Bu yöntemde öğrenciler bilimsel yöntemi kullanarak disiplinler arası bir yaklaşımla çalışırlar. Bir tasarımı geliştirirler, hayal ederler ve planlamalarını uygulamaya dönüştürerek desteklerler. Bu açıdan bakıldığında öğrencilerin proje çalışmalarında ürün oluşturmalarının yanında süreçte sergiledikleri beceriler de önemsenmelidir. Proje ve problem çözme yöntemleri özellikle bilimsel yönetime dayalı uygulamalar oldukları için bazı ortak noktalara sahiptir. Ancak proje yöntemini problem çözme yönteminden ayıran temel farklılıklar; sunu yapma, ürün oluşturma ve paylaşım durumlarıdır.

Cevap: B

48. Bir başkan ve sayıları 4 - 6 arasında değişen katılımcılar, belirlenen bir konunun farklı boyutlarını kendi aralarında derinlemesine bir şekilde tartışırlar. Bu sırada sınıftaki diğer öğrenciler tartışmayı izleyerek konuyla ilgili bilgi edinir. Panelde tartışma çok da resmî olmayan bir ortamda samimi bir havada gerçekleştirilir. Katılımcılar toplumda konusunda uzmanlaşmış bazı kişiler olabileceği gibi sınıftaki öğrencilerden de seçilebilir. Katılımcı olarak seçilen öğrenci, tartışma konusu ile ilgili çalışmalar yaparak yeterli bilgiye sahip olmalıdır. Panel grubu tartışmaya ara verdiğinde ya da tartışmayı sonlandırdığında dinleyicilerin bu gruba soru sorması sağlanabilir.

Cevap: A

49. Tepkisel modelde öğretmen istenmeyen bir davranış ortaya çıkıncaya kadar sınıfa ve öğrencilere müdahale etmez. Öğrencilerin sınıfın huzurunu bozabilecek bir fiilde bulunması hâlinde öğretmen harekete geçer ve olumsuz davranışa tepki üretir. Tepki ortaya çıkan olumsuz davranıştan ziyade öğrencinin kendisine gösterilir. "Öğrenciler arasında kurulacak ilişkileri kontrol altına almaya çalışmamak" ifadesi tepkisel modele uygun değildir. Tepkisel modeli benimsemiş olan bir öğretmen öğrenciler arasında kurulacak ilişkileri kontrol altına almaya çalışır. Bunun nedeni tüm kontrolün kendisinde olmasını istemesidir. "İstenmeyen davranışların sonuçları üzerinde değil, nedenleri üzerinde durmak" önlemsel modele uygundur. Tepkisel model davranışın olumlu ya da olumsuz sonucuna göre tepki üretir. O davranışın neden kaynaklandığı ile ilgilenmez. "Bireyi tanıma tekniklerinden yoğun olarak faydalanır." ifadesi gelişimsel ve önlemsel modellere uygundur. Tepkisel modelde bireyi tanımaya çalışmak öğretmenin önceliği değildir. Bireyi tanımaya çalışan bir öğretmen sınıf yönetiminde sonuca odaklı bir anlayış gütmeyiz. Tepkisel modelde ise olumsuz davranış kimin yaptığı değil davranışın sonucu önemlidir. "İstenmeyen davranışları önlemede grup dinamiğini dikkate almak" ifadesi önlemsel modele uygundur çünkü tepkisel modelde tepki gruba değil bireye dönüktür.

Cevap: C

50. Sıklıkla öğretmenlerden destek ve teşvik bekleyen, ek çalışmaya ve yardıma ihtiyaç duyan, sık sık parmak kaldıran ancak genelde akademik başarıları düşük olan öğrenciler bağımlı olarak adlandırılır. Funda'nın davranışları da bu bağımlı öğrenci tipine uygundur.

Cevap: B

51. Güdülenmede, konunun önemi ve önceliğini açıklayarak, konu öğrenilince günlük hayatta ne gibi faydalar sağlayacağını belirterek öğrencide ilgi ve istek uyandırmak amaçlanır. Öğretmenin, öğrencilerinin konuyu öğrenmelerinin günlük yaşamda ne işe yarayacağını söylemesi bu amaca hizmet etmektedir.

Cevap: C

52. Zümre öğretmenleri değil okul veya kurum müdürleri, öğretmenlerin çalışmalarını plan hazırlama ilgili yönetmeliğe uygunluğu bakımından denetler. "Her öğretmen yıllık plan ve ders planını kurum müdürü veya müfettişlerce istenildiğinde sadece basılı olarak göstermek zorundadır." ifadesi doğru değildir. Öğretmenler basılı olmadan, elektronik ortamdan da ilgili kişilere planlarını gösterebilir. Yıllık plan ve ders planları; her eğitim öğretim yılı başında değil sonunda okulun yöneticileri, zümre öğretmenleri, şube öğretmenleri ve ders öğretmenin katılacağı toplantıda değerlendirilir. Ders planlarının tek tip olması zorunluluğu yoktur. Farklı eğitim teorilerine uygun planlar da yapılabilir. "Yıllık plan ve ders planları; okul yönetimi, zümre öğretmenleri, şube öğretmenleri ve diğer ders öğretmenlerinin ortak katkılarıyla hazırlanır." ifadesi ise doğrudur.

Cevap: B

53. Diagnostik – Tanıma Yerleştirme – Seçme Amaçlı Değerlendirme, sürecin başında yapılır. Amaç; ön koşul bilgileri yoklanıyorsa, hazırbulunluluk seviyesi tespit ediliyorsa, yerleştirme – yönlendirme yapılıyorsa, seçme yapılıyorsa kullanılır.

Formatif – Biçimlendirme – İzleme – Geliştirme Amaçlı Değerlendirme: süreç devam ederken konu ve ünite sonlarında yapılır. Amaç; öğrencilerde var olan öğrenme eksikliğini belirlemek, öğrenme gücünü belirlemek, kavram yanlışlarını belirlemek ve bunları giderici çalışmalar yapacaksa formatif değerlendirmedir. Amaç not vermek değildir. Cüzi miktarda motivasyonu artırıcı not vardır.

Summatif – Durum Düzey Ya da Değer Biçme Değerlendirme: Sürecin sonunda bir süreci bitirmek için yapılır. Amaç; Programda kazandırılması gereken hedef davranışlar kazanılma düzeyini yokluyorsan ve bir not ile yargılıyorsan summatiftir. Not verilir. Bir sınavda belge veriliyorsa ister sürecin başında olsun, ister ortasında olsun ne olursa olsun summatiftir.

Cevap: C

54. Ölçme aracının kuramsal ve teorik amaca uygun olması, sabit ve sistematik hatalardan arınık olması, bilen bilmeyen ayrımını yapması, ölçülen özellik dışında başka özelliklerin ölçülmemesi geçerlikle ilgilidir. Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka özellikleri karıştırmadan tam ve doğru olarak ölçebilmesi düzeyine geçerlik denir. Yapı geçerliği, bir ölçme aracının ölçmeye çalıştığı özellik ile nasıl bir yapıyı ortaya koymaya çalışıyorsa o yapıyı gerçekten ölçebilmesidir. Yani hazırlanan testte ölçülmek istenen yapının bölümleri gerçekte neyi ölçmek istiyorsa uygulamada da onu ölçmelidir.

Cevap: B

55. Öğrencinin bir görevi yerine getirmede bilgi, beceri ve tutumundaki gelişmeleri takip edilerek, bilgilerinin uygulamaya dökmesini ya da yeni bilgiler oluşmasını sağlayan ölçme aracı performans görevi olacaktır. Daha çok psikomotor beceri ölçülür. Tabii ki de bilişsel ve duyuşsal da ölçülür. Yaparak – yaşayarak öğrenmeyi sağlar. Aktif öğrenmeyi sağlar. Otantik değerlendirmeyi sağlar. Üst düzey düşünme becerisi geliştirir. Hem grupta hem de bireysel değerlendirilebilir.

Cevap: C

56. Bireyin doğrudan deneyimlediği, kendi duyuları ve duyguları ile yaşadığı olaylar ve durumlar yaşanmış yaşantıdır. Bu tür yaşantıları birey bilinçli veya bilinçsiz olarak edinir ve doğrudan deneyimler. Bu yaşantılar öğrenme ürünü olarak düşünülmez. “Bir kişinin yorgunluğunun etkisiyle uzanıp dinlenmesi” sonucunda bir öğrenme gerçekleşmemiştir. Bu durum yaşanmış yaşantı ile açıklanır. “Bir çocuğun bilgisayar oyunu oynayan arkadaşlarını izlemesi” davranışının sonucunda da herhangi bir öğrenmeden söz edilemez. Ancak arkadaşlarını izlemesi sonucunda öğrendiklerini kendisi de bilgisayar oyunu oynarken kullanmış olsaydı o zaman kazanılmış yaşantıdan söz edilebilirdi. Bu durum yaşantının öğrenme ile sonuçlandığı anlamına gelecekti. “Derste cep telefonu ile oynadığı için öğretmeni tarafından azarlanan öğrenciyi gören diğer çocukların cep telefonlarını sıranın gözüne koymaları” öğrencilerde bir davranış değişikliği sağladığı için öğrenme olarak kabul edilir. Bu da kazanılmış yaşantıya örnektir. “Bir aday öğretmenin danışman öğretmenin tekniği ile ders anlatmaya çalışması” da davranış değişikliği ile sonuçlandığı için bu durum da kazanılmış yaşantıya örnektir.

Cevap: C

57. Sevda başlangıçta topluluk önünde konuşma durumuna karşı kaygı tepkisi göstermekteyken, tekrar tekrar sunu yapması sonucunda bu kaygı tepkisi zamanla sönmüş (yani azalmış) ve sunu yapmaya alışmıştır; ancak bir süre sonra yeniden sunum yapacağı durumda heyecanın tekrar ortaya çıkması, sönmüş görünen koşullu tepkinin belirli bir zaman aralığından sonra yeniden belirmesi anlamına gelir ki bu klasik koşullanmanın “kendiliğinden geri gelme” ilkesidir. A seçeneği kademeli yaklaşma davranışının aşamalı pekiştirilmesini ifade eder; C seçeneği karşıt koşullanma istenmeyen tepkinin yerine zıt bir tepki yerleştirmeyi anlatır; D seçeneği üst düzey koşullanma nötr bir uyarıcının başka bir koşullu uyarıcıyla eşleştirilmesini açıklar; E seçeneği sistematik duyarsızlaşma ise kaygının aşamalı gevşeme teknikleriyle azaltılmasını ifade eder. Oysa soruda kaygı ortadan kalktıktan sonra yeniden ortaya çıkmıştır; bu durum doğrudan kendiliğinden geri gelme ile açıklanır.

Cevap: B

58. Bilgiler kısa süreli bellekte tekrar yoluyla tutulmuş, uzun süreli belleğe gönderilmemiştir. Bunun sebebi öğrencilerin sınava bir-iki gün kala yoğun ve toplu çalışma yaparak bilgileri çoğunlukla ezberle dayalı tekrar yoluyla kısa süreli bellekte aktif tutması, ancak bu bilgileri anlamlandırma, ilişkilendirme ve zamana yayarak tekrar etme gibi işlemlerle uzun süreli belleğe kalıcı biçimde aktaramamasıdır. Bu nedenle sınav anında kısa süreli bellekteki bilgiler erişilebilir olduğu için yüksek puan alınabilmekte, fakat kısa süreli belleğin kapasite ve süre sınırlılığı nedeniyle bilgi kısa sürede silinmektedir. A seçeneğinde yanlış şema kaydı söz konusu değildir; B seçeneği her bilginin zamanla bozulacağını genelleyerek açıklamaktadır ancak burada sorun kalıcı depolama yapılmamasıdır; D seçeneği güdusel unutmaya bastırılan duygusal içeriklerle ilgilidir; E seçeneğinde ise geri getirme sorunu vardır oysa öğrenciler sınavda hatırlayabilmıştır. Bu nedenle durum, bilginin uzun süreli belleğe etkili biçimde kodlanmaması ile açıklanır.

Cevap: C

59. Eğer hamile kadın kızamıkçık hastalığına hamileliğin ilk 3 aylık dönemi içerisinde yani embriyo aşamasında yakalanırsa bu durum organizmanın gelişimini etkileyecek ve organizmada kalıcı hasarlara yol açabilecektir. Ancak eğer hamile kadın bu hastalığa 3. ayda değil de 4. ay ve sonrasında yakalanırsa aynı olumsuz etki yaşanmayacaktır. Öyleyse bu hastalık ilk 3 aylık sürede çok daha etkilidir ve o süre organizmanın çevresel koşulların etkisine çok açık olduğu duyarlı bir zaman aralığıdır. Bu durum kritik dönemle ilgilidir. Fizyolojik ve psikolojik performans ya da gelişim yeterliliklerinin ortaya çıktığı bu dönemlerde çevre etkilerine daha çok duyarlı olunan dönemlere “kritik dönem” adı verilir.

Cevap: C

60. İncelenen konunun zaman içindeki gelişimini ele alan ve en az iki kere tekrarlanan araştırmalar boylamsal araştırmalar olarak adlandırılırlar. Boylamsal araştırmalar, uzun zaman aralıklarında, bazı durumlarda onlarca yıl boyunca aynı olguyu ölçen araştırmalardır. Bu araştırmalarda aynı yaş grubunun ya da tek çocuğun incelenmesi söz konusudur. İkiz çocukların 8 yıl boyunca belli dönemlerde incelenmesi bu yöntemle uygundur. Farklı ailelerde yetiştirildiğinde de zekâ puanları arasında anlamlı farklılığın olmaması çevre etkisinin zayıf olduğunu, kalıttan gelen zekâ yapısının korunduğunu gösterir.

Cevap: C

61. Bu özellikler Psikoanalitik Ekole ait olup kuramcısı Freud'dur. Freud'un çalışmaları, davranış bozukluklarının tedavisine yöneliktir. Her bireyin kendi geçmişini inceleyen “vaka çalışması” yöntemi kullanılır. İnsanın doğuştan kötü olduğuna inanan Freud'a göre, insan, iki temel içgüdünün etkisinde davranmaktadır: Cinsellik ve saldırganlık. Toplum tarafından hoş karşılanmayan bu duygular bilinçaltına itilirler. Bilinçaltına itilmiş isteklerin farkında olamayız, ancak onlar bizim davranışımızı etkilemeye devam ederler. Zira bilinçaltına itilen istekler orada kaybolup gitmezler, olumlu veya olumsuz biçimde kendilerini ifade ederler. İnsan davranışlarının sadece bilinçli süreçlerle açıklanamayacağını öne sürmüştür. Psikoloji biliminin bilinçaltını da incelemesi gerektiğini savunmuştur.

Cevap: D

62. Oya Hanım'ın tiyatroya gitme isteği temel fizyolojik bir gereksinimden ya da sosyal kabul arzusunun değil, sanat ve güzellikten haz alma, sanatsal deneyim yaşama ve estetik doyum sağlama ihtiyacından kaynaklanmaktadır; tiyatro sanatsal bir etkinlik olduğu için bireyin güzellik, sanat, düzen ve estetik deneyim arayışına hitap eder ve bu durum özellikle Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde üst düzey gereksinimler arasında yer alan estetik ihtiyaçlarla açıklanır. A seçeneğindeki rahatlama daha çok gerilim azaltma ve dinlenmeye yöneliktir; B seçeneğindeki bilme, tanıma bilişsel merak ve öğrenme ihtiyacını ifade eder; C seçeneğindeki yakınlık başkalarıyla ilişki kurma gereksinimidir; E seçeneğindeki saygınlık ise başkaları tarafından değer görme arzusudur. Oya Hanım'ın tiyatroya gitme isteği ise doğrudan sanatsal haz ve estetik doyum arayışıdır.

Cevap: D

63. “Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı çerçevesinde, sınıfın yıllık rehberlik çalışmalarını planlamak” görevi doğrudan sınıf rehber öğretmenine aittir. Okul psikolojik danışmanı ise sınıf rehberlik programının hazırlanmasında rehberlik eder, materyal ve içerik desteği sağlar, koordinasyon yapar ve süreci izler ancak her sınıfın yıllık rehberlik planını bizzat hazırlamak onun temel görevi değildir. Buna karşılık A seçeneğinde belirtilen bireysel rehberlik hizmetlerini etik değerlere bağlı kalarak yürütmek, B’de okul içinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik çalışmalar yapmak, C’de öğrenci gelişim dosyalarını ve gerekli kayıtları tutmak ve D’de öğrencilerini meslekler konusunda bilgilendirmek okul psikolojik danışmanının görev alanı içindedir. Bu nedenle okul rehber öğretmenin görevi olmayan ifade E seçeneğidir.

Cevap: E

64. “Sen dili”, karşıdaki kişiyi doğrudan suçlayan, yargılayan ve davranışı kişiliğe atfeden ifadelerden oluşur; “Beni hiç dinlemiyorsun.” ifadesi doğrudan karşı tarafı itham eden ve genelleyici bir yargı içeren bir cümledir, bu nedenle sen dili örneğidir. Buna karşılık B ve D seçenekleri konuşanın kendi duygusunu ifade ettiği için “ben dili”ne örnektir; C seçeneği gözleme dayalı ve yargısız bir ifadedir; E seçeneği ise empatik ve anlayış içeren bir yaklaşımı yansıtır. Bu nedenle doğrudan suçlayıcı ve kişiye yönelik yargı içeren ifade olan A seçeneği doğru cevaptır.

Cevap: A

65. Alıştırma yazılımlarının genel işlevi konuyu öğretmek değil, konuya belli bir düzeyde hakim olan öğrencilere uygulama yapma olanağı sunmaktır. Öğrenilmiş olan kavramların ya da işleme yönelik bilgilerin geliştirilmesi, uygulanması ve varsa düzeltilmesi amacıyla tasarlanmış yazılımlardır. Test veya anket şeklini alabilen bu alıştırmalar sayesinde öğrenci daha önce edindiği bilgileri uygulamaya koyabilir. Bu yazılımlarda; bilgisayar öğrenciye bir soru sorar; öğrenci soruya yanıt verir. Bilgisayar yanıtı kontrol eder ve öğrenciye geribildirim verir. Öğretmenin akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunmak amacıyla öğrencilere alıştırma yazılımı ile uygulamalar yaptırdığında hem onların sıkılmalarını, disiplin problemi yaratmalarını engellediği gibi öğrenmelerini de pekiştirmelerini sağlamış olacaktır. Böylelikle diğer öğrenciler de normal öğretimlerine belirlenen hızda devam edebileceklerdir.

Cevap: A

66. Web 2.0, kullanıcıların yalnızca içerik tüketmediği, aynı zamanda içerik üretebildiği ve etkileşim kurabildiği internet teknolojilerini ifade eder. “Öğrencilerinden dersi ses kayıt cihazıyla kayıt altına almalarını istemek” sadece işitsel bir şekilde dersi tekrar dinlemeyi sağlar. Bunun için Web 2.0 teknolojisi kullanmaya gerek yoktur. “Öğrencilerinden konuları etkin bir şekilde not almalarını istemek” Web 2.0 teknolojisi ile ilgili değildir. “Öğrencilere ders materyallerini yalnızca PDF formatında sunmak” ifadesi de Web 2.0’a uygun değildir. PDF statik bir dosya formatıdır ve etkileşimli değildir. “Öğrencilere basılı kaynaklardan araştırma ödevi vermek” ifadesi de uygun değildir. Basılı kaynaklar statik olup etkileşim içermez. Web 2.0’ın temel ilkeleri olan iş birliği ve dinamik içerikle örtüşmez. “Öğrencilerin ders konularını interaktif bloglar ve forumlarda tartışmalarını sağlamak” ifadesi ise doğrudur. Bloglar ve forumlar, öğrencilerin fikirlerini paylaşmasına, tartışmasına ve geri bildirim almasına olanak tanır. Kullanıcı katılımı ve etkileşim sağlar. Bu durum da Web 2.0’ın temel ilkeleriyle örtüşmektedir.

Cevap: B

67. Eğitim hakkı, para ile satın alınamayan, kişinin tam anlamıyla toplumda bir birey olmasını sağlayan, onun topluma yararlı bir birey olmasını sağlayacak haklardandır. Kimse bu hakkından alıkoymaz. Özellikle aileler tarafından çalıştırılan küçük çocuklar eğitim haklarından yararlandırılmamaktadır. Devletin görevi her çocuk sayılan bireyin ücretsiz eğitim hakkından yararlanmasını sağlamaktır. Bu görev sosyal devlet olmanın gereğidir ve millî eğitimin temel ilkelerinden birisidir.

Cevap: A

68. Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden çıkmış bireylerin, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen eğitim, öğretim, rehberlik ve uygulama faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu eğitim türü formal eğitim kapsamındadır. Formal eğitim; planlı, programlı, kurum çatısı altında gerçekleşen eğitim faaliyetleridir. Merve'nin olgunlaşma enstitüsünde kuaförlük eğitimi alması yaygın eğitim kapsamında değerlendirilir. Olgunlaşma enstitüleri, geleneksel Türk giyim ve el sanatları alanlarında araştırma, geliştirme, değerlendirme, arşivleme ve üretim çalışmaları yapan Millî Eğitim Bakanlığı tarafından açılmış yaygın eğitim kurumlarıdır. Olgunlaşma enstitüleri ayrıca; eğitim öğretimin yanı sıra kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel Türk el sanatlarını koruyan, aslına sadık kalarak gelecek kuşaklara aktarılmasına öncülük eden, seçkin örneklerini yurt içi ve yurt dışında tanıtan, bu alanda sanatsal ağırlıklı eğitim ve üretim çalışmalarını birlikte sürdüren eğitim kurumlarıdır. Olgunlaşma enstitülerinde sunulan eğitim programlarına katılabilmek ve sertifika alabilmek için en az ilköğretim okulunu tamamlamış olmak gerekmektedir. Galip'in, Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okuluna kayıtlı olması da yaygın eğitimle ilgilidir. Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okulu, uzaktan eğitim teknolojilerini uygulayarak kurs ve sertifika program eğitimlerini veren okullardır. Pelin'in, bir dersanede üniversiteye hazırlık eğitimi alması da halk eğitimi ile ilgili olmasından dolayı yaygın eğitim kapsamındadır. Fikret'in spor lisesine devam etmesi örgün eğitim kapsamında değerlendirilir.

Cevap: C

69. Her öğrencinin Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ulaşabilecek potansiyeli bulunmaktadır. Bu potansiyelin ortaya çıkmasını ve uygulamaya dönük hâle gelmesini sağlamada bütüncül eğitim anlayışı önemli katkılar sunmaktadır. Bu nedenle öğrenci profilleri oluşturulurken insanın bütüncül gelişim alanları göz önünde bulundurulmuş ve çok yönlü gelişimi amaçlanmıştır. Yetkin ve erdemli öğrenci profili ahlaklı, bilge, cesaretli, estetik, iradeli, merhametli, sağlıklı, sorgulayıcı, üretken ve vatansverlik olmak üzere on tanedir. Adalet ve saygı çatı değerler arasında yer alır.

Cevap: A

70. Öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencinin aktif ve çevresiyle etkileşim içinde olduğu, öğrenme sorumluluğunu aldığı öğrenme yaklaşımları etrafında şekillenir. Yarıştırıcı ve ayrıştırıcı anlayışlardan uzak, bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran farklılaştırılmış öğretim yaklaşımı benimsenmiştir. Somut ve gözlemlenebilir öğrenme kanıtlarıyla ölçme ve değerlendirme süreçlerinin daha nesnel ve açık hâle getirilmesi amaçlanmıştır. Süreç ve durum temelli ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yer verilmiştir. Öğrenme-Öğretme Uygulamaları, bilim ve teknolojinin üretici ve yöneticisi olan, dijital yetkinliğe ve hayat boyu öğrenme kültürüne sahip fertler yetiştirmek hedeflenir. Öğrencilerin disiplinler üstü ve disiplinler ötesi deneyimler ile ilgi alanlarını keşfetmeleri, yeteneklerini geliştirmeleri, toplum bilincine sahip aktif vatandaşlar olmaları için okul dışı öğrenme deneyimleri sunan program dışı etkinliklere yer verilmiştir.

Cevap: E

71. Farklılaştırılmış öğretim ilkelerinin her biri, farklılaştırılmış öğretimin temellerinin açıklanabilmesinde önemli bir kaynak olarak değerlendirilebilir. Esneklik, farklılaştırmanın en önemli özelliğidir. Yer, zaman, materyal, gruplama ve öğretim açısından uyumlu ve esnek yaklaşımlar kullanmak gerekmektedir. Sınıfta sürekli aynı yol haritası takip edilmemelidir. Etkili farklılaştırmada özellikle esnek gruplama yöntemleri kullanılır. Bu sayede öğrencilerin farklı becerileri, ihtiyaçları, hazırbulunmuşlukları, ilgileri ve öğrenme tercihleri ile kendilerine verilen görev ve konunun yapısı dikkate alınarak farklı şekillerde gruplama yapılabilir. Etkili farklılaştırma, öğrenilenlerin ön öğrenmeler üzerine kurulduğunu ve her öğrencinin öğrenmeyi aynı düzeyde gerçekleştirmediğini kabul eder. Bu nedenle öğretmen, her öğrencinin kendi ilerlemesini desteklemek için daha fazla sorumluluk almasına yardımcı olur.

Cevap: D

72. Kavramsal beceriler; karmaşık bir süreç gerektirmeden edinilen ve gözlenebilen temel beceriler ile soyut fikirleri ve karmaşık süreçleri eyleme dönüştürürken zihinsel faaliyetlerin bir ürünü olarak kullanılan bütünlük ve üst düzey düşünme becerilerini ifade eder. Bu eylemler iç içe geçmiş üç farklı boyut (temel, bütünlük ve üst düzey düşünme) içeren geniş bir beceri kümesinin parçaları olarak tanımlanmıştır. Temel beceriler, karmaşık bir süreç gerektirmeden edinilen, gözlenebilen eylemleri ifade eder. Saymak, okumak, yazmak, çizmek, bulmak, seçmek, belirlemek, işaret etmek, ölçmek, sunmak, çevirmek, kaydetmek gibi eylemler temel beceriler arasında gösterilebilir.

Cevap: A

73. Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması durumunda genel seçimlere bir yıldan fazla kalmışsa sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılır, makamın boşalmasını takip eden 45 gün içinde yapılır.

Makamın boşalması tarihinde genel seçime bir yıl ya da daha az kalmışsa milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 60 gün sonraki ilk pazar birlikte yapılır. Bu süreçlerde Cumhurbaşkanı yardımcısı makama vekâlet eder.

Cevap: B

74. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Fransa'nın Strasbourg şehrinde yer almaktadır.

Cevap: C

75. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamak konusunda sorumluluk sadece veli, vasi veya aile başkanına bırakılmamıştır. Kanun, bu sürecin etkin biçimde yürütülmesi için mülki amirleri, ilköğretim müfettişlerini ve zabıta teşkilatını da veli, vasi, aile başkanları ve okul idarelerine yardım etmekle ve gerekli her türlü tedbiri almakla görevli saymıştır. Yani burada kanun, öğrencinin okula devamını bireysel bir aile sorumluluğu olmanın ötesine taşıyarak aynı zamanda idari ve kamusal bir görev alanı hâline getirmiştir. Bu nedenle yalnızca mülki amirleri ya da yalnızca zabıtayı kapsayan seçenekler eksik kalır. Sadece mülki amirler ile ilköğretim müfettişlerini içeren seçenek de eksiktir. Çünkü kanun metninde zabıta teşkilatı da açıkça sayılmıştır. Bu yüzden I, II ve III'ün birlikte yer aldığı E seçeneği doğru cevaptır.

Cevap: E

76. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretime ait gelir kaynakları kanunda tek tek sayılmış ve bu kaynakların hangi yollardan elde edileceği açıkça belirlenmiştir. Buna göre A seçeneğinde belirtilen bağış ve vasiyetler kanunda açıkça yer alan gelir kaynaklarındandır. C seçeneğinde yer alan hurda eşya, kullanılmayan arsa ve binaların satışından elde edilen gelirler de yine kanunda düzenlenmiştir. D seçeneğinde belirtilen müteahhitlerden alınan gecikme tazminatları ve teminat gelirleri de ilköğretim gelirleri arasında sayılmıştır. E seçeneğinde ifade edilen, köy bütçelerinden ayrılan paylar da kanunda yer alan önemli gelir kalemlerinden biridir. Ancak B seçeneğinde yer alan "veli, vasi ya da aile başkanlarının esnaf veya köylüden para toplaması ya da gelirlerinden kesinti yapılması" şeklinde bir gelir kaynağı kanunda kesinlikle yer almaz. Aksine kanunun temel yaklaşımı, ilköğretimin finansmanının kamu kaynakları ve gönüllü bağışlar yoluyla sağlanmasıdır. Bireylerden zorla para toplamak ya da gelirlerinden kesinti yapmak gibi bir uygulama hem hukuka hem de kanunun ruhuna aykırıdır. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

77. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri açıkça sayılmıştır. Bunlar, çocukların beden, zihin ve duyu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak ve çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır. Bu yüzden A, C, D ve E seçenekleri kanundaki amaç ve görevlerle doğrudan örtüşür. Buna karşılık "çocuklara temel düzeyde okuma ve yazma becerilerini kazandırmak" ifadesi okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri arasında yer almaz. Çünkü kanun okul öncesi eğitimi, çocuğu ilköğretime hazırlayan bir basamak olarak görür. Yani burada esas olan erken çocukluk dönemindeki bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve dil gelişimini desteklemektir. Doğrudan okuma yazma öğretimi ise okul öncesinin asli amacı olarak düzenlenmemiştir. Bu nedenle soruda okul öncesi eğitimin amaç ve görevi olarak değerlendirilemeyecek seçenek B'dir.

Cevap: B

78. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 56. maddesinde, "Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Millî Eğitim Bakanlığı sorumludur" hükmü açıkça yer alır. Bu nedenle soruda aranan kurum doğrudan Millî Eğitim Bakanlığıdır. Belediyeler eğitim hizmetlerine çeşitli yerel destekler sunabilse de eğitim ve öğretimin Devlet adına yürütülmesi ile gözetim ve denetiminden sorumlu ana kurum değildir. Cumhurbaşkanlığı devlet teşkilatı içinde üst yürütme organı niteliğinde olsa da kanunda bu görev doğrudan ona verilmemiştir. Bakanlar Kurulu seçeneği güncel sistem bakımından da ayrıca sorunludur; ayrıca 1739 sayılı Kanun'daki açık görev tanımı bu kurula değil Millî Eğitim Bakanlığına yöneliktir. Millî Savunma Bakanlığı ise yalnızca kendi alanına giren askerî eğitim kurumları bakımından özel bir işleve sahip olabilir; genel eğitim ve öğretim hizmetinin Devlet adına yürütülmesi görevi ona verilmemiştir. Sorunun püf noktası, "eğitim ve öğretim hizmeti" ifadesinin genel ve sistem düzeyinde bir sorumluluğu anlatmasıdır. 1739 sayılı Kanun, Türk millî eğitim sisteminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeleri, sistemin genel yapısını ve Devletin eğitim alanındaki görev ve sorumluluğunu belirleyen temel kanundur. Bu çerçevede yürütme, gözetim ve denetim yetkisi tek merkezli olarak Millî Eğitim Bakanlığına verilmiştir. Bu yüzden doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda Akademi sürecinde devam zorunluluğu esastır ve devamsızlık süresine göre disiplin cezaları kademeli şekilde uygulanır. Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam iki gün katılmamak; kınama cezasını, mazeretsiz olarak toplam dört gün katılmamak; ödeme kesintisini, altı gün katılmamak ise akademi-den çıkarma cezasını gerektirir. Soruda Derya 2 gün devamsızlık yapmıştır. Bu, daha hafif düzeyde bir ihlal olduğu için kınama cezası gerektirir. Elvan ise 4 gün devamsızlık yapmıştır. Bu durum daha ağır bir devamsızlık olarak değerlendirilir ve kanuna göre ödeme kesintisi cezası uygulanır. A seçeneği yanlıştır çünkü cezalar aynı değildir. C seçeneği yanlıştır çünkü Derya'nın devamsızlığı daha hafiftir. D seçeneğinde ters verilmiştir. E çok ağır bir yaptırımdır ve bu durum için uygulanmaz. Sonuç olarak doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap: B

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu'na göre muhakkikler, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Bu nedenle A seçeneği kanun metnine uygundur ve doğru ifadedir. B seçeneği yanlıştır çünkü Akademi personeli, muhakkiklerin istediği bilgi, dosya ve belgeleri vermekle yükümlüdür. C seçeneği yanlıştır çünkü muhakkik soruşturmayı yürütüp tamamlar; Disiplin Kurulunun görevi "soruşturmaya tamamlamak" değil, kendisine gelen dosyayı inceleyip karar vermektir. D seçeneği yanlıştır çünkü muhakkikler ek soruşturmayı kendiliklerinden açamaz; böyle bir durum tespit ederlerse eğitim ve uygulama merkezi müdürüne bildirip ek soruşturma onayı talep ederler. E seçeneği de yanlıştır çünkü disiplin soruşturmalarında gizlilik esastır; kanunda "bazı durumlarda gizlilik ihlal edilebilir" şeklinde bir serbestlik tanınmamıştır. Sorunun püf noktası şudur. Kanun, muhakkikin yetkisini kişi ve eylem bakımından sınırlandırmıştır. Yani muhakkik, önüne gelen dosyada yalnızca hakkında soruşturma açılan kişi ve fiil üzerinden hareket eder. Soruşturma sırasında başka kişi ya da başka fiil ortaya çıkarsa bunu doğrudan genişletemez; ayrıca onay istemesi gerekir. Bu yüzden doğru cevap kesin olarak A'dır.

Cevap: A